

HELGOLAND 30 APRIL - 2 MEI 1992

Ondanks verhalen over woeste noordwester stormen, halsbrekende overstappen midden op zee in kleine bootjes, en belastingvrij inkopen kon ik me nog steeds geen voorstelling maken van Helgoland. Op de kaart zag het er vrij klein uit, daar midden in de zee. De verhalen over de enorme vogelrijkdom in deze tijd van het jaar overheersten echter mijn stemming.

Vrijdag

De reis naar Wilhelmshafen verliep zeer voor spoedig hoewel Frans ons na een dik uur rijden deed opschrikken met de mededeling dat zijn kijker niet op de vaste plek in de auto lag. In het dashboard-kastje kan je heel goed een kijker even opbergen als je de auto

gaat wassen en tot deze conclusie was ook zijn dochter gekomen.

We kwamen als laatste van de hele groep aan bij Helgoland. Een heleboel vreemde gezichten, maar mensen met dezelfde hobby blijven niet lang vreemden voor elkaar. Op de boot begonnen we, na wat 'punktliche' mededelingen, al vrij snel met vogels kijken. Er was best veel zangvogeltrek. Maar er bevonden zich nog meer vreemde vogels in onze omgeving. Ik raakte in gesprek met een man die zichzelf nogal interessant vond. Hij vertelde wat hij allemaal voor de vogels gedaan had en welke internationale contacten hij hiervoor gelegd had. Ik dacht: "Dit is een kenner". Maar na een aantal vragen over Helgoland en even zovele negatieve antwoorden van zijn kant, gooide ik het al snel over een andere boeg. Hé, een groepje Zwarte Zeeëenden. Die had hij nog nooit eerder gezien aan zijn reage-

tie te merken, en van Jan-van-genten had hij helemaal nog nooit gehoord. Sorry, een vergissing is menselijk. Deze meneer had er dus geen bal verstand van.

Na de meevallende overstap in de redelijk grote bootjes waren we bijna op Helgoland. In en om de haven foerageerden veel Grote Sterns; de verwachtingen waren hoog gespannen.

Bij aankomst in het 'Haus der Begegnung' blijkt weer dat vogelaars een beetje ziek zijn. Terwijl de gastheer een welkomstwoord hield stonden de meeste mensen naar buiten te kijken, want daar vlogen immers de vogels. Na een zeer stevige warme maaltijd mochten we dan eindelijk op pad. Er zaten veel zangertjes bij het huis, onder andere Tapuit, Gekraagde Roodstaart, Zwarte Roodstaart, Paapje, Graspieper, Bonte Vliegenvanger en Kneu. De tocht van de middag langs de steile rotswanden was echt adembenemend. Zee-koeten en Drieteenmeeuwen vlogen af en aan terwijl Noordse Stormvogels ruzie maakten om de beste plekjes. Na een discutabel groepje Kuif-, eh sorry, gewone Aalscholvers kwamen we bij de eerste klapper van die dag, vier Jan-van-genten. Ook waren hier een vijftal Alken te zien.

Al gauw bleek dat er zich verschillende groepjes gingen vormen: de ene groep bleef liever nog even bij de rotsen, de andere struinde liever de bosjes af. Om een uur of vier was er een rondleiding bij de 'Vogelwart Helgoland'. Tijdens deze rondleiding werd verteld hoe ze vogels vangen en registreren. Ook lieten ze deze aparte vangmethode zien. Tijdens ons verblijf in de vangkooien vloog er een Visarend over. 's Avonds hadden we hij het 'Haus' nog een Europese Kanarie en werd door sommigen een Klapekster gezien in de krater. Dit was een soort vallei waar ze geprobeerd hadden Helgoland in zee te laten verdwijnen met een enorme lading springstof. Na een zeer intensieve dag vogelen was het goed toeven in een café. De nachtrust was van korte duur en zaterdagochtend om 6 uur stonden we alweer buiten.

Zaterdag

We dachten dat dit wel vroeg genoeg was, maar dit hadden we jammerlijk mis. Iedereen was al vertrokken. Bij de midgetgolfbaan vonden we een klein bruin vogeltje. Het bleek een Ortolaan te zijn. Met deze medede-

ling traden we Lucy en Piet tegemoet. Met de kreet "Die hadden we al" begrepen wij dat de grootste groep al langs gekomen was. Bij de krater aangekomen liet de Klapekster zich nog steeds goed bekijken. Na zo'n leuke waarneming is het natuurlijk goed ontbijten. De dag zouden we verder doorbrengen op Dune, een klein eilandje naast Helgoland, dat niet uit rotsen maar uit zand bestond. Bij aankomst met de kleine boten, besloten we eerst lands de zuidkant te lopen en al snel melden de eerste vogels zich. Het waren Grote Sterns en Dwergmeeuwen. In het groepje hielden zich toch echt een paar Kleine Mantelmeeuwen op. Ook was hier een zeer lichte Bontbekplevier aanwezig. Midden op het eiland bevonden zich enkele plasjes en bij een hiervan vloog een Poelsnip over. Nadat de grote groep uiteen was gevallen, we nog een Wielewaal hadden gezien en Nico en Willem een Roodkeelpieper hadden waargenomen, besloten we terug te gaan naar een van de plasjes. Hier was een Zomertaling aanwezig en vlogen er een Boomvalk en een Smelleken over. Alleen de mededeling van Paul, Piet en een Duitse vogelaar dat er zich een Draaihals in de buurt ophield, weerhield ons ervan voor de rest van de dag bij het plasje te blijven zitten. Maar hoe we ook zochten, geen Draaihals, maar we werden enigszins getroost met een Velduil.

Terug op Helgoland stond ons een warme maaltijd te wachten. De kok verbaasde zich erover hoeveel de 'Holländische Gäste' wel niet aten. Maar ja, van vogels kijken krijg je honger, sorry, trek.

's Avonds ging het richting haven waar zich een Zwarte Zeekoet ophield. Daarna nog even iets drinken in ons 'stamcafé' en dan weer naar het 'Haus' voor de nachtrust. Die zou echter weer van korte duur zijn.

Zondag

Dit was volgens mij de meest opmerkelijke dag van ons verblijf op Helgoland. De wind, die drie dagen uit westen had gewaaid was naar het oosten gedraaid en hier hadden de vogels dankbaar gebruik van gemaakt: het hele eiland was leeg. Toch voor het ontbijt nog maar even weer naar de krater. Hier was een vogeltje aanwezig wat we niet snel konden determineren. Aan de zang herkende Nico de Dwerggors en dit bleek inderdaad te kloppen.

Na het ontbijt was het kiezen: òf naar Dune, òf nog een keer langs de rotsen. We hadden al snel een Rouwkwik met de 'Helgoland-groep'. Even later hadden we zelfs een Engelse Kwik. Maar vlak bij de Jan-van-genten hadden we de leukste waarneming van het weekend. Een groep Duitsers die voor ons aanliep, schreeuwden iets wat ik niet verstond omdat ik ver achter was om mijn pijpen aan mijn broek te ritsen. Volgens veel mensen zijn dit soort broeken een uitkomst, maar ik verafschuwde het op dat ogenblik. Struikelend kwam ik bij de plek aan, telescoop laten vallen, enzovoort. Nico schreeuwde "Haakbek" en dat was het inderdaad, een vrouwtje. Fotocamera in de aanslag, vogel weg!!! Potverdorie, herkansing, klik, klik, rolletje vol. Nou ja, het zat niet mee, maar hij stond erop.

Het weer werd steeds slechter. In het dorp op het terrasje was het beter toeven. Hier brachten wij veel collega's op de hoogte van de waarneming. De meesten keken eerst verbaasd, maar wilden daarna zelf nog op zoek. Helaas, de vogel was gevlogen. Voor het vertrek van de boot, die een uur eerder zou vertrekken dan wij dachten, moesten nog enige mensen gezocht worden. Na onze speurtocht over het halve eiland bleken de mensen lekker op een terrasje te hebben gezeten. Ach ja.

Al met al was het een zeer geslaagd weekend, met veel darmklachten, mooie vogels en bruinverbrande koppen, of rooie in sommige gevallen.

Voor geïnteresseerden is er een lijst met waargenomen soorten verkrijgbaar bij de redactie.

Aaldrik Pot